

SEMUNDJET E APARATIT TRETES DHE SISTEMIT TE QARKULLIMIT TE GJAKUT;

Kurimi I tyre

Semundjet e aparatit tretes;

- Sëmundjet që ndikojnë në një ose më shumë organe dhe gjëndra të aparatit tretës.

Sistemi i aparatit tretës përbëhet nga organet- goja, ezofagusi, stomaku, zorra e hollë dhe e trashë, si edhe gjëndrat- gjëndrat e pështymës, mëlçia, tëmthi dhe pankreasi. Gjëndrat sekretojnë lëngje tretëse që përmbajnë enzima që kimikisht copëtojnë ushqimin në pjesë më të vogla dhe molekula më të përthithshme.

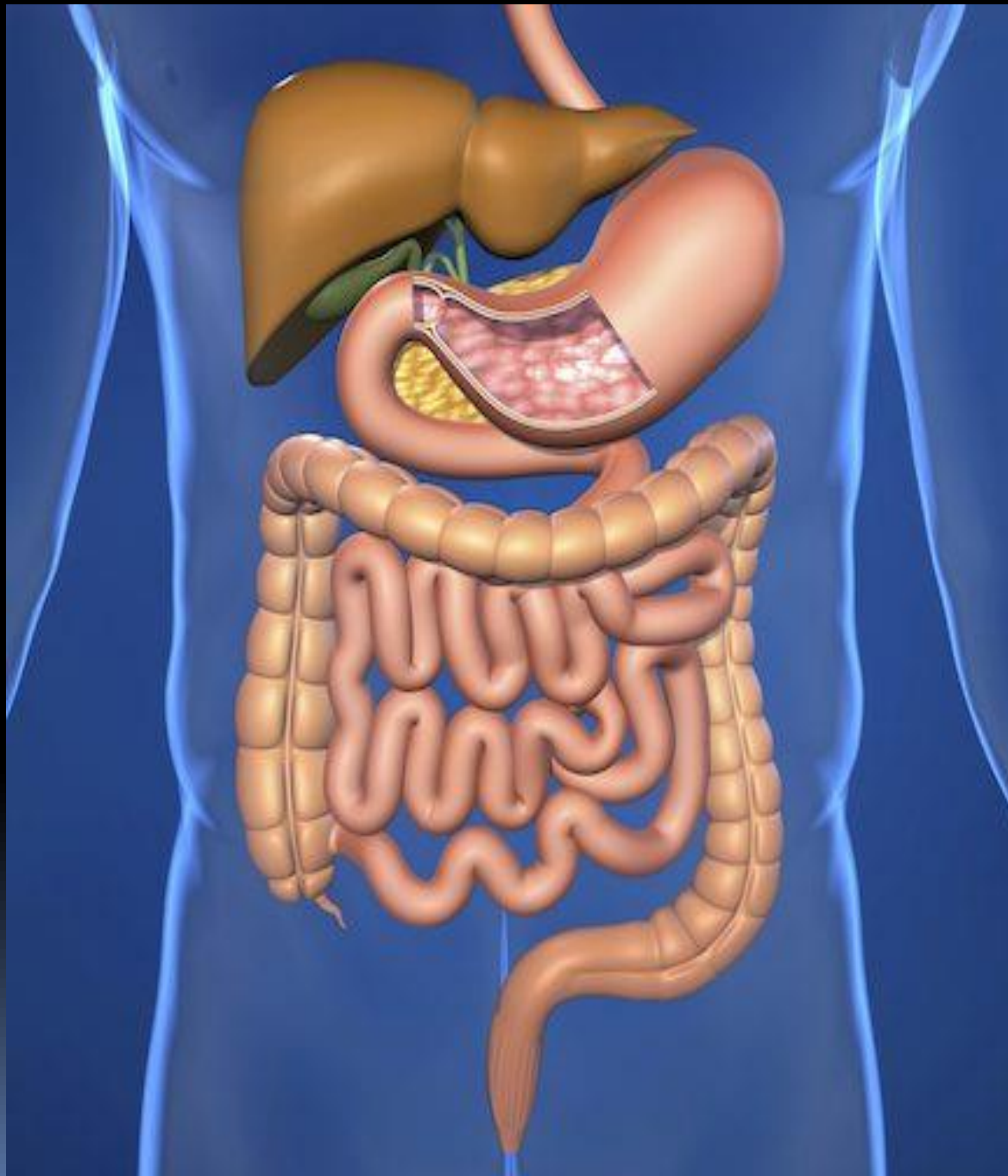
Difektet kongenitale (të lindura)

Malformimet e çdo organi të aparatit tretës mund të ndikojnë në funksionin tretës. Për riparimin e tyre duhet kirurgjia. Një difekt kongenital është klefti orofacial, i njohur si buza kleft ose qiellza kleft (kleft-e ndarë). Kjo rregullohet me kirurgji gjatë tre muajve të parë të lindjes, madje edhe ditën e parë të lindjes.

Këta fëmijë kanë vështirësi në ushqyerje, sepse ata nuk mund ta thithin mirë biberonin. Në këtë rast përdoren biberona të posaçëm.

Një sëmundje tjetër kongenitale është mbyllja jo normale e një organi në aparatit tretës që quhet atrezi. Kjo kërkon ndërhyrje kirurgjikale të menjëhershme për një funksion normal të aparatit tretës. Mbylljet jo normale mund të ndikojnë edhe zorrët. Një anus i imperforuar është i mbyllur totalisht dhe duhet operacion i menjëhershëm pas lindjes për të krijuar një hapje.

Ngushtimi jo normal i kalimit të aparatit tretës quhet stenozë dhe zakonisht ndodh në stomak dhe zorrë. Në stenozën e pilorit sfinkteri i pilorit midis stomaku dhe zorrës së hollë është shumë i vogël për të kaluar ushqimi. Një simptomë e stenozës pilorike është vjellja me projeksion 15-30 minuta pas ngrënies. Kjo shfaqet midis javës së dytë dhe muajit të katërt të sapolindurit. Stenoza e pilorit ndodh një në 250 lindje dhe është më tepër te meshkujt, të bardhët dhe lindja e parë. Kjo është serioze dhe korrigjohet me kirurgji. Në stenozën

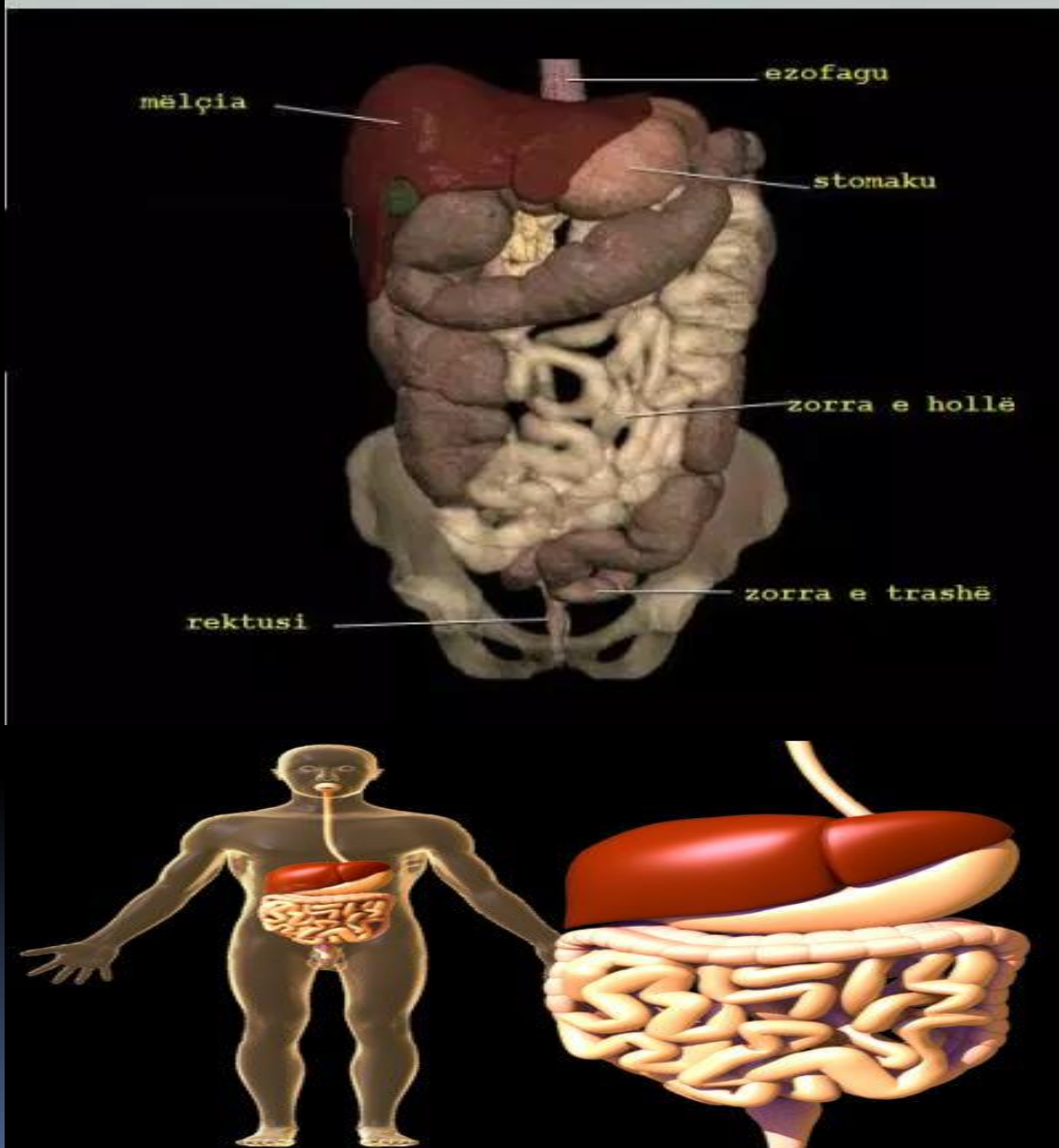

Në disa raste pjesa e zorrës zihet në një pozicion të keq, situatë kjo e cila quhet hernie e inkarceruar. Kjo shoqërohet me dhimbje dhe enjtje. Të gjitha herniet kërkojnë trajtim por prezenca e dhimbjes dhe enjtjes është rast urgjent.

Sëmundjet e tretjes gjatë adoleshencës

Sëmundjet e ushqyerjes si anoreksia nervoza dhe bulimia, ndikojnë adoleshentët. Problemet e ushqyerjes mund të shkaktojnë probleme fizike të sistemit tretës. Ulçerat e stomakut janë plagë në pjesën e brendshme të tij. Janë të rralla te fëmijët dhe të pazakonta te adoleshentët. Personat me rrezik për ulçerën janë duhanpirësit, burrat e moshës mesatare dhe të vjetërit, dhe ndër shkaqet kryesore janë alkooli dhe barnat anti-inflamatore si aspirina dhe ibuprofeni.

Sistemi Tretës

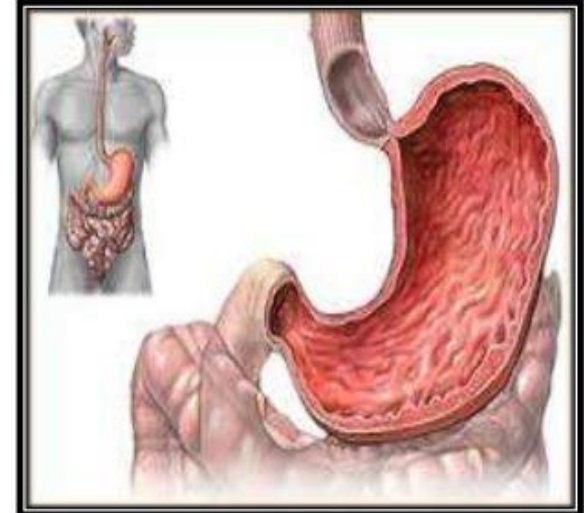
Pas disa muajve të parë të jetës, problemet kryesore janë infeksionet me viruse ose më rrallë me bakterie dhe parazitë. Gastroenteriti është infeksion i zorrëve që përhapet nga uji dhe ushqimi jo sanitar. Duhet të shkoni te pediatri nëse keni këto shenja: dhimbje barku e shoqëruar me vjellje me gjak ose me bilë jeshile, vjellje të vazhdueshme ose që zgjat më shumë se 24 orë, dhimbje të forta barku dhe fryrje barku, simptoma dehidratimi si pakësim ose mungesë urine, nuk merr dot lëngje dhe epilepsi.

Kur një fëmijë vjell, është e rëndësishme të mbahet koka anash ose me fytyrë poshtë mbi një peshqir për të minimizuar mundësinë që materiali i vjellë të kalojë në mushkëri. Gjëja kryesore është dehidrimi. Pas disa episodeve të vjelljes i ofroni fëmijës pak ujë të ftohtë. Jepini çdo gjysëm ore disa gllënka ujë ose lëngje të tjera si ujë me sheqer ose ujë xhelatine (një ose gjysëm luge çaji sheqer ose xhelatin në 120 ml ujë). Ka edhe solucione me elektrolitë që pediatri mund të shkruaj në recetë. Gjatë 24 orëve të tjera kaloni gradualisht në dietën normale dhe inkurajoni marrjen e lëngjeve. Nëse vialia

Stomaku (STOMACH)

*Organ zgavror
I vendosur në anën e
majtë të abdomenit,
menjëherë nën
diafragmë
Ka formën e dardhës
së kthyer poshtë*

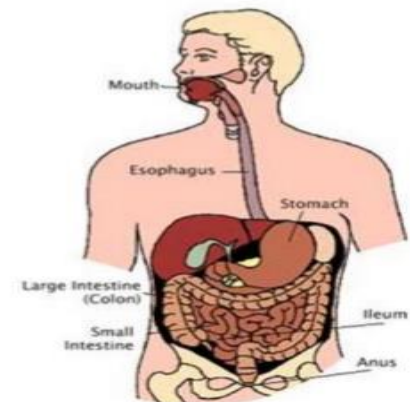
*Funksioni i Stomakut
Organ i tretjes
Prodhon acid
(thartirë)*

SISTEMI DIGJESTIV

FILLON:

1. GOJA
2. FARINGU
3. EZOFAGU
4. STOMAKU
5. ZORRA HOLLE
6. ZORRA E TRASHE
7. HEPARI
8. PANKREASI
9. HAPSIRA PERITONALE

Anemia

Anemia nuk eshte semundje por nje pasoje e shume semundjeve te ndryshme .Kur prodhimi i eritrociteve ne palcen e kockave eshte i ulet ose difektoz dallojme keto tipe anemish : anemi aplastike , anemi megaloblastike dhe anemi ferodeficitare.

Anemia aplastike

Anemia aplastike.

a. Shkaktohet nga pamjaftueshmëria e palcës së eshtrave, pamjaftueshmëria a palcës së eshtrave mund të shkaktohet nga parvovirusi B19, viruset e hepatitit, rrezatimi jonizues, barnat antikanceroze, kloramfenikoli, etj.

b. Diagnoza vendoset me biopsi të palcës së eshtrave. Në biopsi shihet që elementët qelizorë janë zëvendësuar me dhjamë.

c. Simptomat : lodhje dhe veshtiresi ne frymemarrje, infeksione te shpeshta, hemorragji

d. Trajtimi: (1) Transplant i palcës së eshtrave. (2) Trajtim immunosupresiv me ciklosporinë ose me globulinë antitimocite.

Stenoza e valvulës aortale (ngushtim i vrimës së valvulës)

Stenoza e valvulës së aortës përbën procesin e ngushtimit të valvulës. Ky ngushtim parandalon valvulën të hapet plotësisht, duke penguar rrjedhjen e lirë të gjakut nga zemra në aortë dhe në të gjithë trupin. Kur rrjedha e gjakut pengohet prej ngushtimit të kësaj valvule, atëherë muskujt e zendrës duhet të punojnë më shumë për të pompuar gjakun, që të shpërndahet në organizëm. Si rrjedhojë këta muskuj lodhen dhe dobësohen nga mbingarkesa, sasia e gjakut që mund të pompojë zemra kufizohet, duke krijuar simptoma të ndryshme.

- Inicuficiencia (pamjaftueshmëri)
- Stenoza (ngushtim)
- Atresia (mbyllje jo e plotë)

Shkaqet e stenozaes aortale

Ka disa arsye qe shfaqet stenoza e valvules aortale:

- Difeftetet e lindura te zemres (Kongjenitale)
- Kalçifikimi i valvules aortale
- Ehet reumatike
- Konsumimi i valvulave dhe degjenerimi i tyre
- Kolesterol i rritur ne gjak
- Lipoproteina A
- Tensioni i gjakut
- Semundja arterosklerotike koronare
- Diabeti
- Pirja e duhanit
- Stresi

Parandalimi dhe kurimi

- Konsultimi apo kryerja e kontrolleve të shpeshta te mjeku është mënyra më e mirë për të parandaluar këtë sëmundje.
- Personat me këtë sëmundje nuk duhet të marrin pjesë në sporte të rënda
- Duhet të ndalojnë pirjen e duhanit
- Të testojnë nivelin e kolesterolit
- Kirurgjia për të rregulluar apo zëvendësuar valvulën zakonisht bëhet për të rinjtë dhe fëmijët që i kanë simptomat mjaft të rënda.

Cfarë është sëmundja e arterieve koronale ?

Kjo sëmundje vjen si rezultat i grumbullimit të places sklerotike në arterie, e cila çon në bllokim të enëve të gjakut që furnizojnë zemrën dhe rrit riskun për infarct të miokardit . Arteriet që fillimisht janë të buta dhe elastike ngushtohen dhe bëhen më të forta duke reduktuar fluksin e gjakut në zemër. Zemra fillon të ketë mungesë oksigjeni dhe të elementeve ushqyes të rëndësishëm për të pompuar gjakun.

Parandalimi

Të sëmurët me arteriekoronale duhet të korrigojnë stilin e jetës;

- 1) Ushqim me më pak yndyra,
 - 2) Aktivitet i rregullt fizik
 - 3) ndërprerje e pirjes së duhanit,
 - 4) Mbajtja e vlerave të sheqerit në gjak brenda vlera normale,
 - 5) Marrja e rregullt e barnave
- kontrollimi i mirë i vlerave të shtypjes së gjakut

Trajtimi

Trajtimi i këtyre të sëmurëve konsiston në:

- 1) Dhënien e aspirines dhe barnave të ngjashme me të
- 2) Dhënien e statinave (barnave kundër yndyrave)
- 3) Barna të tjera për zgjerimin e arterievekoronare

Punoj:

- Grupi me nenteme kurimin e ketyre semundjeve;;
-